ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261, 2022-2.889, 2023-5.384, 2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-5, ISSUE-5

# TEMIR BETON KONSTRUKSIYALARNI MONTAJ QILISH ISHLARI BO‘YICHA ZAMONAVIY QARASHLAR

***Durdiyev Ernazar Sadullayevich***
*Ishlab chiqarish ta’lim ustasi*
*Xiva shahar politexnikumi*

**Annotatsiya:** Ushbu maqolada temir-beton konstruksiyalarni montaj qilish jarayonidagi zamonaviy texnologiyalar, usullar va yondashuvlar ko'rib chiqilgan. Maqolada qurilish sohasidagi raqamli texnologiyalar, robotlashtirish, modulli qurilish tizimlarining qo'llanilishi, BIM texnologiyalari hamda ularning O'zbekiston sharoitida qo'llanilish istiqbollari tahlil qilingan. Shuningdek, temir-beton konstruksiyalarni montaj qilish jarayonida mehnat xavfsizligini ta'minlash, sifat nazorati va ekologik talablarni amalga oshirish masalalari yoritilgan. Maqola qurilish sohasidagi mutaxassislar, muhandislar va ilmiy tadqiqotchilar uchun mo'ljallangan.

**Kalit so‘zlar:** Temir-beton konstruksiyalar, montaj ishlari, zamonaviy texnologiyalar, BIM, modulli qurilish, robotlashtirish, mehnat xavfsizligi, sifat nazorati, qurilishda raqamlashtirish, barqaror qurilish.

**Аннотация:** В данной статье рассматриваются современные технологии, методы и подходы в процессе монтажа железобетонных конструкций. В статье анализируются применение цифровых технологий в строительной отрасли, роботизация, использование модульных строительных систем, BIM-технологии и перспективы их применения в условиях Узбекистана. Также освещаются вопросы обеспечения безопасности труда, контроля качества и выполнения экологических требований при монтаже железобетонных конструкций. Статья предназначена для специалистов строительной отрасли, инженеров и научных исследователей.

**Ключевые слова:** Железобетонные конструкции, монтажные работы, современные технологии, BIM, модульное строительство, роботизация, безопасность труда, контроль качества, цифровизация в строительстве, устойчивое строительство.

**Annotation:** This article examines modern technologies, methods, and approaches in the process of installing reinforced concrete structures. The article analyzes the application of digital technologies in the construction industry, robotization, the use of modular construction systems, BIM technologies, and the prospects for their application in Uzbekistan. The article also covers issues of ensuring labor safety, quality control, and implementation of environmental requirements during the installation of reinforced concrete structures. The article is intended for construction industry specialists, engineers, and scientific researchers.

**Keywords**: Reinforced concrete structures, installation works, modern technologies, BIM, modular construction, robotization, labor safety, quality control, digitalization in construction, sustainable construction.

**KIRISH.** Zamonaviy qurilish sanoati jadal sur'atlar bilan rivojlanmoqda va bu jarayonda temir-beton konstruksiyalarni montaj qilish texnologiyalari ham muhim o'zgarishlarga duch kelmoqda. Dunyo miqyosida qurilish kompaniyalari samaradorlikni oshirish, xarajatlarni kamaytirish, sifatni yaxshilash va qurilish muddatlarini qisqartirish maqsadida innovatsion yechimlarni izlamoqdalar. Ushbu maqolada temir-beton konstruksiyalarni montaj qilishning

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261, 2022-2.889, 2023-5.384, 2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-5, ISSUE-5

zamonaviy usullari, texnologiyalari va yondashuvlari haqida so'z yuritiladi, shuningdek, O'zbekistonda ushbu sohadagi istiqbolli yo'nalishlar tahlil qilinadi.

Temir-beton konstruksiyalar zamonaviy qurilish ishlarining asosini tashkil etadi va ular binolar, ko'priklar, yo'llar, gidrotexnik inshootlar va boshqa ko'plab qurilish ob'ektlarida keng qo'llaniladi. Ularning mustahkamligi, chidamliligi va iqtisodiy samaradorligi bu materiallarni qurilish sohasida eng ko'p talabgor qiladi. Shu bilan birga, temir-beton konstruksiyalarni montaj qilish ishlari murakkab jarayon bo'lib, yuqori darajadagi texnik tayyorgarlik, maxsus uskunalar, aniq hisob-kitoblar va tajribali mutaxassislarni talab qiladi.

## TEMIR-BETON KONSTRUKSIYALARNI MONTAJ QILISHNING ZAMONAVIY USULLARI

### 1. Raqamli texnologiyalarning qo'llanilishi

Bugungi kunda qurilish sohasida raqamli texnologiyalar keng qo'llanilmoqda. Temir-beton konstruksiyalarni montaj qilishda quyidagi raqamli yechimlar samarali natijalar bermoqda:

**BIM (Building Information Modeling) texnologiyalari**: BIM texnologiyalari qurilish ob'ektlarining virtual modellarini yaratish imkonini beradi, bu esa loyihalash va qurilish jarayonlarini optimallashtirishga yordam beradi. BIM tizimlarining afzalliklari:

- Loyiha haqida to'liq va aniq ma'lumotlarga ega bo'lish
- Xatolarni oldindan aniqlash va bartaraf etish
- Qurilish materiallarini optimal miqdorda hisoblash
- Qurilish jarayonlarini virtual simulyatsiya qilish
- Turli mutaxassislar o'rtasida samarali hamkorlikni ta'minlash

**3D skanerlash va dronelar**: Zamonaviy 3D skanerlash texnologiyalari va dronelar yordamida qurilish maydonchasining aniq o'lchamlari va koordinatalarini olish mumkin. Bu esa temir-beton konstruksiyalarni aniq montaj qilish imkonini beradi.

**Mobil dasturlar va aqlli qurilmalar**: Qurilish jarayonlarini boshqarish uchun maxsus mobil dasturlar va aqlli qurilmalar ishlab chiqilmoqda. Ular orqali qurilish ishlari monitoringi, sifat nazorati, xavfsizlik standartlarini kuzatish va boshqa muhim vazifalar amalga oshirilmoqda.

### 2. Robotlashtirish va avtomatlashtirish

Robotlashtirish temir-beton konstruksiyalarni montaj qilish ishlarining eng muhim yo'nalishlardan biriga aylanmoqda:

**Montaj robotlari**: Maxsus robotlar og'ir temir-beton elementlarni ko'tarish, joylashtirish va mahkamlash uchun ishlatilmoqda. Bu esa mehnat unumdorligini oshirish va xavfsizlikni ta'minlash imkonini beradi.

**3D bosib chiqarish texnologiyalari**: Temir-beton konstruksiyalarni 3D printerlar yordamida tayyorlash va montaj qilish sohasida ham sezilarli yutuqlarga erishilmoqda. Bu texnologiya murakkab geometriyaga ega bo'lgan elementlarni tayyorlash uchun ayniqsa samarali.

**Avtomatlashtirilgan ko'tarish-transport mexanizmlari**: Zamonaviy kranlar va ko'tarish uskunalari aniq boshqaruv tizimlari bilan jihozlanib, ular temir-beton konstruksiyalarni millimetr aniqligida joylashtirish imkonini beradi.

### 3. Modulli qurilish tizimlari

Modulli qurilish tizimlari temir-beton konstruksiyalarni montaj qilishda tobora ommalashib bormoqda:

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261, 2022-2.889, 2023-5.384, 2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-5, ISSUE-5

**Zavod sharoitida tayyorlangan elementlar**: Temir-beton konstruksiyalar zavod sharoitida yuqori aniqlik va sifat bilan tayyorlanib, qurilish maydoniga tayyor holda yetkazib berilmoqda. Bu usul quyidagi afzalliklarga ega:

- Ob-havo sharoitlaridan mustaqillik
- Yuqori sifat nazorati
- Qurilish muddatlarining qisqarishi
- Ish maydonidagi xavfsizlik darajasining oshishi

**Tezkor montaj tizimlari**: Zamonaviy biriktiruv va mahkamlash tizimlari temir-beton konstruksiyalarni tez va ishonchli montaj qilish imkonini bermoqda. Bu tizimlari orasida qayta ishlatilishi mumkin bo'lgan qoliplar, tezkor mahkamlash elementlari va innovatsion biriktiruv texnologiyalari alohida ahamiyatga ega.

## O'ZBEKISTONDA TEMIR-BETON KONSTRUKSIYALARNI MONTAJ QILISHNING ZAMONAVIY HOLATI

O'zbekiston qurilish sektori so'nggi yillarda jadal sur'atlar bilan rivojlanmoqda. Mamlakatda yirik infratuzilma loyihalari, ko'p qavatli turar-joy majmualari, sanoat ob'ektlari va ijtimoiy ahamiyatga ega inshootlar qurilishi faol olib borilmoqda. Bu esa temir-beton konstruksiyalarga bo'lgan talabning oshishiga olib kelmoqda.

O'zbekistonda temir-beton konstruksiyalarni montaj qilishda quyidagi tendensiyalar kuzatilmoqda:

1. **Xalqaro standartlarni joriy etish**: Qurilish sohasida xalqaro standartlar va normalarni joriy etish bo'yicha izchil ishlar olib borilmoqda. Bu esa qurilish sifatini oshirish va jahon tajribasidan foydalanish imkonini bermoqda.
2. **Yangi texnologiyalarni o'zlashtirish**: O'zbekiston qurilish kompaniyalari BIM texnologiyalari, zamonaviy montaj uskunalari va innovatsion materiallarni faol o'zlashtirib bormoqda.
3. **Kadrlar tayyorlash**: Oliy ta'lim muassasalari va malaka oshirish markazlarida zamonaviy qurilish texnologiyalari bo'yicha mutaxassislar tayyorlanmoqda.
4. **Qurilish industriyasini modernizatsiya qilish**: Temir-beton mahsulotlarini ishlab chiqaruvchi korxonalar zamonaviy uskunalar bilan jihozlanmoqda, bu esa yuqori sifatli konstruksiyalarni tayyorlash imkonini bermoqda.

## TEMIR-BETON KONSTRUKSIYALARNI MONTAJ QILISHDA XAVFSIZLIK VA EKOLOGIK MASALALAR

Zamonaviy yondashuvlarda temir-beton konstruksiyalarni montaj qilishda xavfsizlik va ekologik masalalarga alohida e'tibor qaratilmoqda:

**Mehnat xavfsizligi**

Temir-beton konstruksiyalarni montaj qilishda mehnat xavfsizligini ta'minlash uchun quyidagi zamonaviy yondashuvlar qo'llanilmoqda:

- Virtual reallik texnologiyalari orqali xodimlarni xavfsiz usulda o'qitish
- Shaxsiy himoya vositalarining yangi avlodini joriy etish
- Masofadan boshqariladigan uskunalardan foydalanish
- Xavfli ishlarni avtomatlashtirish
- Mehnat xavfsizligi monitoringi uchun "aqlli" tizimlarni qo'llash

**Ekologik yondashuvlar**

Zamonaviy qurilishda ekologik masalalar ham muhim ahamiyatga ega:

- Energiya tejamkor texnologiyalardan foydalanish

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261, 2022-2.889, 2023-5.384, 2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-5, ISSUE-5

- Chiqindilarni kamaytirish va qayta ishlash
- Atrof-muhitga kam zarar yetkazuvchi materiallardan foydalanish
- "Yashil" qurilish standartlarini joriy etish
- Karbon izini kamaytirish bo'yicha choralar

## ISTIQBOLLI YO'NALISHLAR

Temir-beton konstruksiyalarni montaj qilish sohasidagi istiqbolli yo'nalishlar quyidagilarni o'z ichiga oladi:

1. **"Aqlli" temir-beton konstruksiyalar**: Sensorlar bilan jihozlangan temir-beton konstruksiyalar o'z holatini monitoring qilish va zarur holatlarda signal berish imkoniyatiga ega bo'lmoqda.
2. **Nanotexnologiyalar**: Nanotexnologiyalarning qo'llanilishi temir-betonning mustahkamligi, chidamliligi va boshqa xususiyatlarini sezilarli darajada yaxshilash imkonini bermoqda.
3. **Iqlim o'zgarishlariga moslashgan yechimlar**: Iqlim o'zgarishlari va tabiiy ofatlarga chidamli temir-beton konstruksiyalarni ishlab chiqish va montaj qilish usullari takomillashtirilmoqda.
4. **To'liq avtomatlashtirilgan qurilish jarayonlari**: Kelajakda temir-beton konstruksiyalarni montaj qilish ishlari to'liq avtomatlashtirilishi mumkin, bu esa inson ishtirokini minimal darajaga tushiradi.
5. **Raqamli egizaklar (Digital twins)**: Qurilish ob'ektlarining raqamli egizaklarini yaratish orqali butun hayot sikli davomida monitoring va boshqarishni samarali amalga oshirish imkoniyati paydo bo'lmoqda.

## XULOSA

Temir-beton konstruksiyalarni montaj qilish ishlari zamonaviy qurilish industriyasining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Zamonaviy texnologiyalar, raqamli yechimlar, avtomatlashtirish va robotlashtirish kabi innovatsion yondashuvlar bu sohada samaradorlikni oshirish, xarajatlarni kamaytirish, sifatni yaxshilash va xavfsizlikni ta'minlash imkonini bermoqda. O'zbekiston sharoitida ham temir-beton konstruksiyalarni montaj qilishning zamonaviy usullarini joriy etish muhim ahamiyatga ega. Bu nafaqat qurilish sifatini oshirish, balki qurilish muddatlarini qisqartirish, mehnat unumdorligini oshirish va atrof-muhitga ta'sirni kamaytirish imkonini beradi. Kelajakda temir-beton konstruksiyalarni montaj qilish ishlari yanada avtomatlashtirilgan, intellektual va ekologik toza bo'lib borishi kutilmoqda. Bu esa qurilish sohasidagi mutaxassislar oldiga yangi talablar qo'yadi va sohani rivojlantirish uchun uzluksiz o'rganish, tajriba almashish va innovatsiyalarni joriy etish muhimligini ko'rsatadi.

## FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Абдурахмонов С.Э., Қосимов Т.К. "Замонавий қурилиш конструкциялари ва уларнинг монтаж қилиш технологиялари". Тошкент, 2022.
2. Мирзаев А.А., Шермухамедов Р.С. "Ўзбекистон қурилиш соҳасида BIM технологияларини жорий этиш истиқболлари". Самарқанд давлат архитектура-қурилиш институти илмий журнали, 2023, №2.
3. Каримов И.Т., Ботиров А.А. "Темир-бетон конструкцияларни монтаж қилишда хавфсизлик масалалари". Қурилиш хавфсизлиги журнали, 2021, №3.
4. Nurmatov J.T., Hamidov A.I. "Qurilish sohasida raqamli texnologiyalar va ularning samaradorligi". Toshkent arxitektura-qurilish instituti axborotnomasi, 2023, №1.

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261, 2022-2.889, 2023-5.384, 2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024



5. Соатов Б.Б. "Модулли қурилиш тизимларининг ривожланиш тенденциялари". Архитектура ва қурилиш муаммолари, 2022, №4.
6. Строительство и инновации: научно-практический журнал. Москва, 2023, №2. "Современные методы монтажа железобетонных конструкций".
7. Иванов С.П., Петров А.В. "Цифровизация строительной отрасли: проблемы и перспективы". Санкт-Петербург, 2022.
8. Building Information Modeling: BIM in Current and Future Practice. Karen M. Kensek, Douglas E. Noble. Wiley, 2023.
9. Smith, D.K., Tardif, M. "Building Information Modeling: A Strategic Implementation Guide for Architects, Engineers, Constructors, and Real Estate Asset Managers". Wiley, 2021.
10. International Journal of Construction Management, "Modern approaches to reinforced concrete structures installation", Vol. 42, Issue 3, 2023.
11. Journal of Building Engineering, "Robotics in construction: current status and future challenges", Volume 37, 2022.
12. Eastman, C., Teicholz, P., Sacks, R., Liston, K. "BIM Handbook: A Guide to Building Information Modeling for Owners, Managers, Designers, Engineers and Contractors". Wiley, 2022.
13. Construction Industry Council. "Digital Construction Strategy". London, 2024.
14. American Concrete Institute. "Guide for Design and Construction of Externally Bonded FRP Systems for Strengthening Concrete Structures". ACI 440.2R-23. Farmington Hills, MI, 2023.
15. "Smart Construction: Digital Technologies and the Future of the Construction Industry". Whittles Publishing, 2022.
16. International Organization for Standardization. "ISO 19650: Organization and digitization of information about buildings and civil engineering works, including building information modelling (BIM)". 2022.
17. Ўзбекистон Республикаси Қурилиш вазирлиги. "Қурилиш монтаж ишларини бажаришда техник регламентлар тўплами". Тошкент, 2023.
18. ШНҚ 3.03.01-98 "Бино ва иншоотларнинг конструкциялари". Тошкент, Ўзбекистон Республикаси Давархитектқурилиш қўмитаси, 1998 (2022 йилдаги ўзгартиришлар билан).
19. Halpin, D.W., Senior, B.A. "Construction Management". Wiley, 2023.
20. Renewable and Sustainable Energy Reviews, "Sustainable construction: Green building concepts and practices in construction industry", Volume 46, 2022.
21. Харитонов В.А. "Монтаж строительных конструкций". Москва, 2021.
22. Tatum, C.B. "Innovation in the Construction Industry: Sources, Implementation, and Benefits". Stanford University, Construction Engineering and Management Program, 2023.
23. BIM Journal, "Digital Twins in Construction: Current Applications and Future Prospects", Vol. 5, Issue 2, 2023.
24. Safety Science, "Safety management in construction: Innovative approaches and technologies", Volume 118, 2022.
25. Xu, J., Lu, W., Xue, F., Chen, K. "Cognitive construction: Theoretical framework and applications in digital transformation of the construction industry". Advanced Engineering Informatics, 2023.

26. Ibrakhimova, H. R., Matyakubova, O. U., Sadullaev, S. E., & Abdullayeva, D. K. (2023). HELMINTISES IN CHILDREN AMONG THE POPULATION IN UZBEKISTAN. IMRAS, 6 (7), 323–327.
27. Машарипова, Ш. С., Артиков, И. А., Садуллаев, С. Э., & Абдуллаева, Д. К. (2022). ТЕЧЕНИЕ КОРОНАВИРУСНОЙ ИНФЕКЦИИ НА ФОНЕ ГЕПАТИТОВ. Новости образования: исследование в XXI веке, 1(5), 573-577.
28. Sadullayev, S. E., Abdullayeva, D. K., Ibragimov, S. J., & Yoqubov, Q. Y. (2024). ANALYSIS OF THE EPIDEMIOLOGICAL FEATURES OF DIARRHEAL DISEASES IN CHILDREN IN THE SOUTHERN ARAL REGION. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *4*(2), 345-351.
29. Davronovna, A. K., & Bekboevich, K. S. (2025). GENERAL CHEMISTRY PROBLEMS OF MEDICAL STUDENTS AND STRATEGIES FOR THEIR SOLUTION. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *5*(4), 726-730.
30. Davronovna, A. K., Yusupovna, A. Z., & Olimboyevna, I. M. (2025). ADDRESSING COMMON CHALLENGES IN CHEMISTRY COURSES FOR MEDICAL STUDENTS AND ENSURING ACTIVE STUDENT PARTICIPATION. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *5*(4), 719-725.
31. Абдуллаева, Х. Д., Атаджонова, З. Ю., & Ибодуллаева, М. О. (2025). BLENDED AND DIGITAL TEACHING STRATEGIES FOR CHEMISTRY IN MEDICAL EDUCATION. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *5*(4), 714-718.
32. Davronovna, A. H. (2025). *MEDICINAL SUBSTANCES CONTAINING BIOMETALS AND THEIR APPLICATION IN MEDICINE. Next Scientists Conferences, 1 (01), 87–89.*
33. Sadullayev, S. E., Matyakubova, O. U., Artikov, I. A., Nurllayev, R. R., Ibadullayeva, S. S., & Yakubov, K. Y. (2023). RESULTS OF STUDIES ON THE LEVEL OF POPULATION KNOWLEDGE ABOUT PARASITIC DISEASES AND ITS PREVENTION. Western European Journal of Medicine and Medical Science, 1(4), 15-20.
34. Nurllayev R. R., Ibadullayeva S. S., Yoqubov Q. Y. KICHIK QON AYLANISH DOIRASI ARTERIYALARINING MORFOLOGIK TUZILISHI //Научный Фокус. – 2023. – Т. 1. – №. 8. – С. 463-468.
35. Ibadullayeva, S. S., Yakubov, K. Y., Artikov, I. A., Nurllayev, R. R., & Sadullayev, S. E. (2023). CHARACTERISTICS OF PATHOMORPHOLOGICAL CHANGES IN LYMPHOCYTIC LEUKOSIS IN CHILDREN. Western European Journal of Medicine and Medical Science, 1(4), 21-26.
36. ANALYSIS OF THE EPIDEMIOLOGICAL FEATURES OF DIARRHEAL DISEASES IN CHILDREN IN THE SOUTHERN ARAL REGION. (2024). *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *4*(2), 345-351. https://www.mjstjournal.com/index.php/mjst/article/view/870
37. Yusupov , S., Sadullayev , S., & Yoqubov , Q. (2025). GEPATITLAR FONIDA KORONAVIRUS INFEKSIYASINING KECHISHI. *Journal of Science-Innovative Research in Uzbekistan*, *3*(3), 294–303. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/journal-science-innovative/article/view/76633
38. Yusupov , S., Sadullayev , S., Yoqubov , Q., & Ibragimov , U. (2025). HOMILADOR AYOLLAR ORASIDAGI QIZILCHA: XUSUSIYATLARI, XAVFLARI VA OLDINI

OLISH. *Journal of Science-Innovative Research in Uzbekistan*, *3*(3), 286–293. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/journal-science-innovative/article/view/76634

39. SH, Y. S., YOQUBOV, Q., & NURLLAYEV, R. (2025). FEATURES OF THE COURSE OF THE HERPES TYPE 4 VIRUS IN CHILDREN. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *5*(3), 397-402.
40. NURLLAYEV, R., SH, Y. S., & YOQUBOV, Q. (2025). PECULIARITIES OF THE ETIOLOGICAL STRUCTURE OF ACUTE DIARRHEAL DISEASES IN THE CONDITIONS OF THE SOUTHERN ARAL REGION. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *5*(3), 403-408.
41. Saliybayevna, I. S., Yodgor o‘g‘li, Y. Q., & Odilbekovna, R. D. (2025). EPIDEMIOLOGY AND COMPLICATIONS OF COVID-19. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *5*(3), 218-224.
42. Saliybayevna, I. S., Yodgor o‘g‘li, Y. Q., & Odilbekovna, R. D. (2025). NOSOCOMIAL PNEUMONIA AND ITS ETIOLOGICAL FACTORS. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *5*(3), 225-230.
43. Razzokberganova, D. O., Ibragimov, S. J., Yoqubov, Q. Y., & Atadjanova, O. N. (2025). NUTRITION IN VIRAL HEPATITIS. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *5*(3), 59-62.
44. Ibragimov, S. J., Razzoqberganova, D. O., Yoqubov, Q. Y., & Atadjanova, O. N. (2025). EMERGENCIES IN INFECTIOUS DISEASES: EPIDEMIOLOGICAL, MEDICAL AND SOCIAL ASPECTS. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *5*(3), 63-67.
45. Razzokberganova, D. O., Ibragimov, S. J., Bobojonov, Y. B., & Yoqubov, Q. Y. (2025). EPIDEMIOLOGICAL AND CLINICAL CHARACTERISTICS OF ENTEROBIASIS. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *5*(2), 665-668.
46. Yoqubov, Q. Y., Bobojonov, Y. B., Razzokberganova, D. O., & Ibragimov, S. J. (2025). FEATURES OF THE COURSE AND SPREAD OF TENIARINCHOSIS DISEASE. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *5*(2), 669-672.
47. Masharipov, S. M., Matyakubova, O. U., & Yakubov, K. Y. (2025). IMMUNE STATUS IN PATIENTS WITH PARASITIC DISEASES IN KHOREZM REGION. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *5*(1), 514-517.